

Fatimaschool
katholiek
basisonderwijs

Stichting Katholieke Peuteropvang Rotterdam

Pedagogisch beleidsplan peuterspeelzaal Fatima

2021-2022

versie januari 2022

Vuurpijlstraat 27

3053 EZ Rotterdam

010-4188005

directie@fatimarvko.nl

www.fatimarvko.nl

Inhoud

Inleiding	4
Pedagogisch beleid	5
1.1 Visie	5
Ad. 1: wij willen kinderen begeleiden in een klimaat van (emotionele) veiligheid.	5
Ad. 2: wij willen de kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (persoonlijke competentie).	6
Ad. 3: wij willen de kinderen ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven kunnen worden (sociale competentie).	6
Ad. 4: het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van normen en waarden.	6
1.2 Belonen en corrigeren	7
1.3 Binnenruimten	7
1.4 Buitenruimten	7
2. Organisatie	8
2.1 Openingstijden	9
2.2 Dagindeling	9
2.3 Uitstapjes en activiteiten met meer dan 30 kinderen:	10
2.4 Wenbeleid	10
2.5 Stagiaires:	11
2.6 Mentorschap	12
2.7 Pedagogisch Coach/ beleidsmedewerker	12
De locatie specifieke pedagogisch coach IKK	13
Pedagogisch coach IKK per 1-1-2022	13
VE-Coach per 1-1-2022	14
2.8 Milieu en natuur	14
2.9 Doorgaande lijn PO	14
2.10 Overgang PO:	15
2.11 Bijzondere gelegenheden	16
2.12 Verschonen, toiletgang en zindelijk worden	16
2.13 Eten en drinken	17
2.14 Dieet, allergie, andere culturen	17
2.15 Trakteren	17
2.16 Klachtenprocedure	18

3. VVE	19
3.1 Visie	19
3.2 Groepsgrootte	19
3.3 VVE-programma	19
Specifiek	22
1. Lichamelijke ontwikkeling	22
2. Cognitieve ontwikkeling	22
3. Taalontwikkeling	22
4. Sociale en emotionele ontwikkeling	23
5. Ontwikkeling van de zelfredzaamheid	23
6. Oriëntatie op ruimte en tijd	24
3.4 Themagericht werken en de speelleeromgeving	24
3.5 Zorg en kindvolgsysteem	25
Ontwikkelvolgmodel volgens Memelink (OVM)	25
3.6 Kwaliteitszorg	26
3.7 Dossiervorming en kindgegevens	27

1. Inleiding

Peuterspeelzaal Fatima is een onderdeel van de Fatimaschool en behoort tot de SKPR. De directie van de Fatimaschool is verantwoordelijk voor de peutergroep Fatima. Bijna 100% van de peuters stroomt door naar groep ½ van de Fatimaschool. Het aanbod en de doorgaande lijn in de ontwikkeling van peuter naar kleuter staat bij ons hoog in het vaandel. De PSZ Fatima werkt samen met de Fatimaschool, PPO, CJG, logopedisten, VSMW'er en de GGD.

De SKPR vindt een professionele werkwijze van belang. Om de kwaliteit te kunnen waarborgen is het noodzakelijk om vanuit een onderbouwde visie op de ontwikkeling van kinderen de rol van de peuterspeelzaal te beschrijven. Deze visie wordt verwoord in het Pedagogisch beleidsplan (inhoudelijk betekent dat: wat we doen, hoe we het doen en waarom). Het pedagogisch beleidsplan geeft op deze manier aan leidsters en ouders een duidelijk beeld van de dagelijkse gang van zaken. Eén keer per jaar wordt het pedagogisch beleidsplan geëvalueerd en geactualiseerd: gebeurt er in de praktijk nog wel wat er is vastgelegd; wat wel, wat niet en waarom dan niet. Wanneer er op deze manier met het pedagogisch beleidsplan wordt omgegaan geeft het een waarborg voor pedagogische kwaliteit. Dit wordt gedaan door de hbo-medewerker in samenspraak met de directie en de ouderraad. Bij verandering in wetgeving op kalenderbasis wordt het plan op deze onderdelen tussentijds aangepast in de maand januari.

Als directie en pedagogisch medewerkers van peuterspeelzaal 'Fatima' willen we kwalitatief goede opvang bieden. Dit betekent dat we eisen stellen aan het pedagogisch en didactisch beleid en de uitvoering daarvan. Dit doen we door kritisch te blijven kijken naar ons eigen pedagogisch en didactisch handelen. Het is noodzakelijk om vanuit een onderbouwvisie op de ontwikkeling van kinderen, de rol van de peuterspeelzaal te bepalen. Deze visie wordt verwoord in het pedagogisch beleidsplan. Hierin komt tot uitdrukking hoe wij met kinderen omgaan, wat we doen en waarom wij dat zo doen. Het pedagogisch werkplan geeft op deze manier aan pedagogisch medewerkers en ouders een duidelijk beeld van de dagelijkse gang van zaken.

Het pedagogisch werkplan is bestemd voor; bestuur, pedagogisch medewerkers, ouders c.q. verzorgers e.a. geïnteresseerden. Dit document mag zonder toestemming van de directie niet aan derden worden verstrekt.

Alle protocollen waarnaar verwezen wordt, liggen ter inzage.

Bij ons horen de kinderen van de peutergroep echt bij de Fatimaschool. Samen doen we activiteiten, vieren we feest en zorgen we voor een warme leer- en leefomgeving.

1. Pedagogisch beleid

Peuterspeelzaal Fatima wil gedurende twee of drie keer per week de mogelijkheid bieden aan peuters van 2 ½ tot 4 jaar om samen te spelen en te leren. Zodanig dat zij zich zo goed mogelijk op zowel sociaal-emotioneel als didactisch gebied kunnen ontwikkelen.

Anders gezegd:

Het bevorderen van de ontwikkeling van jonge kinderen, door hen in groepsverband samen te brengen in een daartoe ingerichte ruimte waar een voorschoolprogramma wordt gevolgd onder deskundige begeleiding.

De PSZ Fatima heeft voor het kalenderjaar 2018 voor het eerst VVE-subsidie aangevraagd en toegekend gekregen. Onze peuterspeelzaal sluit met haar werkwijze aan om kinderen op een speelse manier hun eventuele taalachterstand te laten inhalen. Het doel daarbij is om te voorkomen dat kinderen starten met een onderwijsachterstand. Per 1-1-2018 is de PSZ Fatima daarmee een officiële VVE-locatie geworden.

1.1 Visie

Het opvoedingsdoel van onze peuterspeelzaal is: vanuit vertrouwen kinderen de ruimte geven om te groeien. Wij hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Kinderen leren binnen hun eigen vermogen en tempo. Wat in potentie in een kind aanwezig is, wordt door ons gestimuleerd. Zo kan een kind uitgroeien tot wie hij is. Om dit te bereiken luisteren en kijken wij goed naar kinderen. Onze visie is dat wij aansluiten bij het kind en zijn mogelijkheden.

Ouders dragen de zorg voor de opvoeding van hun kind tijdelijk aan ons over. De pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid en nemen deze taak met veel plezier, positieve energie en deskundigheid op zich. Zij werken vanuit de vier pedagogische basisdoelen waarmee gewerkt wordt aan verantwoorde kinderopvang.

Deze doelen zijn gericht op het geven aan kinderen van:

1. het bieden van emotionele veiligheid
2. het bevorderen van de persoonlijke competentie
3. het bevorderen van de sociale competentie
4. het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van normen en waarden.

Ad. 1: wij willen kinderen begeleiden in een klimaat van (emotionele) veiligheid.

De basis van al het handelen moet het bieden van een gevoel van veiligheid zijn. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de pedagogisch medewerkster onmisbaar. Bij het starten van een nieuw kind kijken de leidsters goed naar wat het kind nodig heeft, troost, geruststelling of juist even op zichzelf. Er wordt door de leidster aangesloten bij de behoeften van het kind. In de loop van de periode dagen de leidsters het kind steeds meer uit om de omgeving te verkennen en tot spel te komen. Vaste rituelen, ritme, en regels zorgen ervoor dat een kind zich zeker voelt. Door een vast ochtendritueel te hanteren is de start van een kind snel vertrouwd.. Door het inzetten van dagritmekaarten is voor de kinderen visueel hoe de ochtend zal verlopen. Elke nieuwe activiteit wordt ingeluid door een liedje. Zo is voor de kinderen duidelijk wat er gaat gebeuren. Vanuit een veilige basis durven én kunnen zij de wereld gaan ontdekken. Persoonlijk contact, een vertrouwde omgeving en de aanwezigheid van bekende groepsgeenootjes dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Kinderen zullen vanuit dit veilige gevoel zich op allerlei ontwikkelingsgebieden meer ontwikkelen en de omgeving gaan verkennen.

Ad. 2: wij willen de kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (persoonlijke competentie).

Elk kind is uniek en waardevol. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Het eigen en unieke ontwikkelingstempo is voor ons maatgevend in de begeleiding van de kinderen. Kinderen worden door ons in hun ontwikkeling gestimuleerd. Hiervoor gebruiken wij Spelend leren 'Piramide' en OVM (Ontwikkel VolgModel). Hiermee komen zowel de lichamelijke ontwikkeling, de verstandelijke ontwikkeling als de emotionele ontwikkeling aan bod. De begeleiding van de leidsters bestaat uit afwisselend observeren en meespelen. Door het spel te observeren is het voor de leidsters goed in te schatten wat de zone van de naaste ontwikkeling van het kind is. Vervolgens sluit de leidster aan bij het niveau van het kind en probeert zij het kind net een stapje verder te helpen. Dit kan bijvoorbeeld door voorspelen, vragen stellen of het toevoegen van attributen.

Wanneer blijkt dat een kind op het gebied van taal ondersteuning of uitdaging nodig heeft, dan kan dit ook voor een groot deel tijdens het spel toegepast worden. Door mee te spelen, te benoemen en vragen te stellen help je de kinderen een stapje verder. Daarnaast worden er veel liedjes gezongen en boekjes voorgelezen.

Bij elk thema wordt er een beweegactiviteit en een knutselwerkje in de klas ingepland. Hierdoor worden zowel de grote als de fijne motoriek regelmatig geoefend. De leidsters observeren ook hier weer en zullen, indien nodig, op speelse wijze een interventie uitvoeren om kinderen een stapje verder te helpen in hun ontwikkeling.

Op sociaal emotioneel gebied vinden we het belangrijk dat elk kind zich gehoord en gezien voelt en dat elk kind het gevoel heeft dat hij/zij er mag zijn. Dit willen we bereiken door altijd te reageren als een kind ons roept. Dit kan echter ook zijn door aan te geven dat ze even moeten wachten, maar er wordt wel altijd een reactie gegeven. In groeps gesprekken nodigen we kinderen uit om hun mening te geven over wat bijvoorbeeld leuk of lekker is. Zo leren de kinderen dat niet iedereen hetzelfde leuk of lekker vindt en dat dat oké is. De interventies worden uitgevoerd op een positieve, opbouwende manier.

Ad. 3: wij willen de kinderen ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven kunnen worden (sociale competentie).

Elk kind krijgt individuele zorg en aandacht. Daarnaast heeft ook de groep een belangrijke functie: elk kind maakt deel uit van de samenleving. Onze peuterspeelzaal is een samenleving in het klein, waar de kinderen kunnen oefenen. Wij stellen de kinderen in de gelegenheid om de wereld en de mensen om hen heen te ontdekken. Kinderen leren van én door elkaar. Het kennismaken met andere volwassenen en kinderen, het respecteren van anderen en het opkomen voor 'eigenbelang' zijn belangrijke waarden voor het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld het elkaar helpen, speelgoed samen op te ruimen, het vieren van feestelijke gebeurtenissen en stilstaan bij verdrietige momenten.

Ad. 4: het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van normen en waarden.

Wij vinden normen en waarden van groot belang. Het eigen maken van normen en waarden maakt deel uit van de morele ontwikkeling. Binnen (en buiten) de groep doen zich situaties voor waarvan op dit gebied veel leermomenten zijn (bijv. pijn en verdrietige situaties, ruzie, omgang met elkaar). Door de reacties van de pedagogisch medewerkers op dit soort situaties ervaart een kind wat goed is en wat niet. Het eigen gedrag van de pedagogisch medewerkers heeft hierin dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Agressief gedrag (zowel verbaal als non-verbaal) keuren wij af. Zowel door de kinderen als door alle volwassenen, waarmee het kind te maken krijgt. Op onze peuterspeelzaal wordt gewerkt met de sociaal-emotionele methode 'De Vreedzame School'.

De vier schoolregels, die zichtbaar in het gebouw hangen, gelden voor iedereen:

1. Iedereen is anders, dat is fijn; op school mag ik gewoon mijzelf zijn.
2. Ik ben zuinig met de spullen om mij heen, want die deel ik met iedereen.

3. Plezier maken is fijn, maar ook bij verdriet of pijn zal ik er voor je zijn.
4. Materialen die ik gebruik en deel, ruim ik op en laat ik heel.

1.2 Belonen en corrigeren

Kinderen worden op een positieve manier benaderd en worden door positieve aandacht tot het gewenste gedrag gestimuleerd. Wanneer een peuter toch negatief gedrag vertoont, wordt nagegaan wat de oorzaak van het gedrag zou kunnen zijn. Bijvoorbeeld zich niet lekker voelen, verveling, onzekerheid. We kunnen zo misschien de oorzaak van het gedrag wegnemen of hier rekening mee houden. Wanneer een peuter een waarschuwing krijgt, zal de pedagogisch medewerkster het kind op ooghoogte op een rustige, duidelijke manier aanspreken. Het gedrag van de peuter wordt benoemd. Soms wordt een kind even uit de situatie gehaald om rustig te worden.

Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag. Tegelijkertijd wordt positief gedrag, door bijvoorbeeld een compliment, gestimuleerd.

1.3 Binnenruimten

De groepsruimte is zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken, maar ook om hen uit te dagen tot spel. De indeling van de ruimte biedt de kinderen de mogelijkheid zelf keuzes te maken.

De verschillende hoeken geven de peuter rust en duidelijkheid. Zo kunnen de peuters in de huishoek de volwassen wereld imiteren en bepaalde gevoelens uiten. Ze kunnen zich bepaalde vaardigheden eigen maken (poppen aan- en uitkleden). In de bouwhoek staan kratjes met verschillende constructiematerialen. Bij spelen met het constructiemateriaal oefent de peuter de fijne motoriek. Ook worden fantasie en verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd. De open puzzelkast geeft de peuter de mogelijkheid zelf te kiezen. Dit bevordert de zelfstandigheid. De puzzels en spelletjes worden aan tafel gedaan.

Het verfbord heeft ook een vaste plaats in het lokaal. De kinderen kunnen daar, in overleg met de pedagogisch medewerkster, verven.

Daarnaast hebben we een gesloten kast, waarin potten klei, plakwerkjes, papier, kleurpotloden en wasco staan, die de kinderen kunnen gebruiken. Dit wordt door de pedagogisch medewerkers gepakt, wanneer de kinderen hierom vragen.

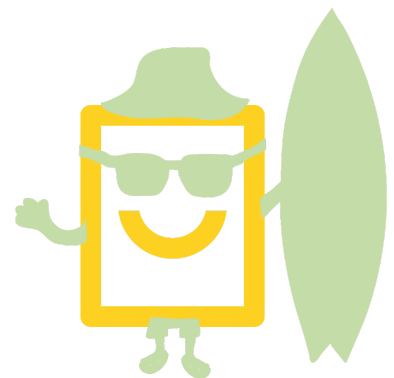
De materialen in de hoeken kunnen afgestemd worden op de verschillende thema's.

We proberen met de indeling en materialen in de hoeken de peuter uit te dagen tot zelfstandigheid en exploratie.

1.4 Buitenruimten

We vinden het belangrijk dat de peuters veel buiten spelen. Eén keer per dagdeel gaan de kinderen minimaal drie kwartier naar buiten. De buitenruimte is afgescheiden van de speelplaats van de kinderen van de basisschool, zodat zij veilig en rustig kunnen spelen. Op hun speelplaats hebben zij de keuze uit verschillende materialen en speelmogelijkheden. Er staat een klim- klauter- glijhuisje. Daarnaast zijn er volop fietsjes aanwezig, maar ook verschillend ander klein materiaal, zoals bijvoorbeeld klossen.

Een paar keer per jaar spelen de peuters samen met de kleuters buiten op het kleuterplein (in de winterdag kan dit, i.v.m. het weer/ de temperatuur iets vaker voorkomen).

2. Organisatie

Op Peuterspeelzaal Fatima bestaan de groepen uit maximaal zestien kinderen van 2 jaar en 3 maanden tot vier jaar oud. De groepen worden begeleid door twee dezelfde vaste gediplomeerde (SPW-3 of hoger) pedagogisch medewerkers met VVE-certificaat en juiste taalcertificaten. Zij zijn iedere ochtend werkzaam, zodat de kinderen altijd dezelfde vertrouwd gezichten zien. Zo kan er een goed contact met iedere peuter apart, maar ook met de hele groep worden opgebouwd. Wij voldoen hiermee dus aan het vaste gezichten principe.

Daar de peuterspeelzaal VVE gecertificeerd is, worden er ook peuters met een indicatie geplaatst. Dit zijn meerdere kinderen per groep. Het streven is om deze kinderen gedurende minimaal 4 dagdelen te begeleiden (4 x 3 uur en een kwartier = 17 uur totaal) door de 2 vast aanwezige pedagogisch medewerkers.

In geval van ziekte of andere noodsituaties waardoor een pedagogisch medewerker uitvalt, hebben we op school een aantal vaste invalkrachten die voor de peuters bekend zijn. De eerste opvang zal plaatsvinden door de directeur, adjunct- directeur of leerkracht met directietaken. Er wordt zo snel mogelijk een invalkracht benaderd.

De vaste invallers op de peutergroep beschikken over kennis en ervaring met peuters. Tevens is van de invalkrachten op locatie een passende peuterspeelzaal VOG aanwezig.

Kinderen kunnen geplaatst worden vanaf twee jaar en zes maanden; soms is eerdere plaatsing mogelijk: de minimumleeftijd is dan twee jaar en drie maanden. Ouders kunnen hun voorkeur aangeven qua opvangdagen in 2 'arrangementen' maandag-, dinsdag- en donderdagochtend of woensdag- en vrijdagochtend. Degene, die belast is met de administratie van de peuterspeelzaal, deelt de kinderen in, rekening houdend met de leeftijd en de dagen waar ruimte is voor een nieuwe peuter. De doelgroeppeuters worden minimaal 4 dagdelen geplaatst.

Peuters die niet direct geplaatst kunnen worden (vanwege de maximale groepsgrootte) worden op de wachtlijst geplaatst. Op het moment dat er een plaats beschikbaar komt, worden de ouders ingelicht en het kind uitgenodigd om op de peuterspeelzaal te komen 'spelen'.

De wachttijd kan sterk variëren, daar dit afhankelijk is van de hoeveelheid inschrijvingen. Op verzoek van de ouders kan er wel een indicatie gegeven worden. De volgende voorrangsregels bij plaatsing van peuters gelden als er op een locatie sprake is van een wachtlijst. Daarbij worden peuters die voldoen aan het criterium onder 1 als eerste geplaatst, vervolgens de peuters die voldoen aan het criterium onder 2 en zo verder:

1. Rotterdamse doelgroeppeuters van de wachtlijst of nieuw met een broertje of zusje op de school die verbonden is aan de voorschoolse voorziening.
2. Rotterdamse niet-doelgroeppeuters van de wachtlijst of nieuw met een broertje of zusje op de school die verbonden is aan de voorschoolse voorziening.
3. Rotterdamse doelgroeppeuters van de wachtlijst.
4. Rotterdamse niet-doelgroeppeuters van de wachtlijst.
5. Rotterdamse doelgroeppeuters (nieuwe aanmeldingen).
6. Rotterdamse niet-doelgroeppeuters (nieuwe aanmeldingen).
7. Niet-Rotterdamse peuters. Bij crisisplaatsing zijn uitzonderingen op deze regels mogelijk.

De directeur, adjunct-directeur of leerkracht met directietaken heeft voor de inschrijving een informatiegesprek met de ouders. Tijdens dit gesprek wordt uitleg gegeven over de uitgangspunten van de peuterspeelzaal, de werkwijze en de dagelijkse gang van zaken. Ouders vullen hierna een inschrijfformulier in. Dit formulier komt in de groepsmap, zodra het kind start en wordt in de peuterspeelzaal in een kast bewaard. Ouders krijgen ca. zes weken voordat hun kind naar de peuterspeelzaal komt een uitnodiging, waarin staat wanneer hun kind welkom is.

2.1 Openingstijden

De openingstijden van de peutergroep zijn op alle dagen van 8.30-11.45 uur.

De eindtijd is gelijk aan de eindtijd van de Fatimaschool met uitzondering van de woensdag. Tijdens de schoolvakanties en de studiedagen van de Fatimaschool is de peuterspeelzaal ook gesloten. Aan het begin van het schooljaar wordt een kalender uitgereikt, waarin de vakanties en studiedagen staan aangegeven.

2.2 Dagindeling

Op peuterspeelzaal 'Fatima' vinden we het belangrijk dat kinderen regelmaat in dagindeling ervaren.

Regelmaat geeft veiligheid voor kinderen. Daarom hanteren de pedagogisch medewerkers een vaste dagindeling. Bij de dagindeling wordt rekening gehouden met afwisseling tussen activiteiten en een rustmoment. De dagindeling wordt voor de kinderen visueel gemaakt m.b.v. pictogrammen.

Er is geen mogelijkheid om gebruik te maken van extra dagdelen binnen de PSZ Fatima vanwege de drukke bezetting en het beperkt aantal dagdelen dat wij open zijn. Bij langdurige ziekte, vakantie, of afwezigheid van een kind streven wij wel naar een volledige bezetting. Wij nodigen dan peuters uit die het extra peuteren kunnen gebruiken.

Inloop

Wanneer de peuters binnenkomen, is er in de inlooptijd gelegenheid om met hun vader of moeder een boekje te lezen in de kring of samen met klaargelegd materiaal aan de slag te gaan.

Om 8.30 uur gaan de ouders weg en blijven de kinderen in de kring.

Kringactiviteit

In de kring worden de namen genoemd en gekeken wie er eventueel niet is. Dan wordt de dag begonnen met een versje/ liedje vanuit de katholieke identiteit. Er worden begrippen besproken en verduidelijkt vanuit het Piramideprogramma.

Vrij spelen en/of knutselen

Er is een breed aanbod van spel- en ontwikkelingsmateriaal waarbij verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Ook bij de creativiteit proberen we de peuter zoveel mogelijk verschillende materialen en technieken aan te bieden, zodat zij kunnen kleuren, verven, prikken, plakken, kleien of scheuren. Gedurende een project of thema hebben we zoveel mogelijk een gevarieerd programma, zodat al deze technieken of een deel ervan aan bod komen. Daarnaast worden de hoeken voorzien van nieuwe, uitdagende materialen, passend bij het project of thema.

Fruit eten en drinken

Om 10.00 uur wordt door middel van een liedje aangegeven dat het opruimtijd is. Er wordt dan van de peuters verwacht dat zij zoveel mogelijk helpen bij het opruimen van alle materialen en speelgoed en mogen dan in een kring gaan zitten. Er wordt gezamenlijk gedronken en fruit gegeten.

Buiten spelen

Aan het eind van de ochtend gaan we met de peuters bij goed weer buitenspelen op het peuterplein. Ze kunnen hier heerlijk met elkaar rennen, springen, in het speelhuisje spelen. Bij slecht weer zetten we de kasten en meubels aan de kant en spelen we in het lokaal. Er wordt zoveel mogelijk buiten gespeeld. Mocht dit door weersomstandigheden niet kunnen, dan maken we ook wel eens gebruik van de speelzaal. In deze speelzaal kunnen de peuters klimmen en klauteren, fietsen of spelen met een bal. We zorgen ervoor dat er tijdens het spelen in de speelzaal een ruimte is waar kinderen, die dat willen, rustig kunnen spelen. De

bewegingsvormen tijdens het buitenspelen, in de vrijgemaakte ruimte in het speellokaal of in het speellokaal stimuleren de grove motoriek.

Afsluiting

De peuters mogen, samen met de pedagogisch medewerkster, om de beurt de deur openen en de papa's en mama's naar binnen vragen.

Oudergesprek, overleg, voorbereiding

Na 11:45u is er gelegenheid voor een oudergesprek (op uitnodiging van de pedagogische medewerkster of op verzoek van de ouder). De pedagogisch medewerkers evalueren de ochtend en bereiden eventueel activiteiten voor de volgende ochtend voor.

In het dagritme zijn vaste activiteiten opgenomen, zoals een kringactiviteit en samen eten en drinken. Daarnaast is er veel ruimte voor de peuters om zelf te spelen.

2.3 Uitstapjes en activiteiten met meer dan 30 kinderen:

Bij het verlaten van de speelzaal wordt er gezorgd voor voldoende toezicht en worden ouders meegevraagd voor uitstapjes.

Gedurende het schooljaar vinden er activiteiten plaats waar de groepen samengevoegd worden en we meer dan 30 kinderen bij elkaar hebben. Voorbeelden van zulke activiteiten zijn de intocht van sinterklaas, de kerstviering en bijvoorbeeld een thema afsluiting met de groepen 1-2. Wanneer deze activiteiten plaatsvinden eist dit wat meer organisatie en een aanpassing van de omgang met de basisgroep, om de veiligheid te waarborgen. Op het moment dat een uitstapje te voet niet haalbaar is voor de peuters, wordt het uitstapje zodanig georganiseerd, dat de ouder(s)/ verzorger(s) van de peuter hun kind zelf brengen en halen. De ouder(s)/ verzorger(s) worden tijdig geïnformeerd.

We letten daarom extra op dat er bij de planning altijd aparte plekken zijn aangewezen voor de peuters die dichtbij de in- en uitgang zitten. In de draaiboeken worden de peuters altijd opgenomen.

Daar waar de pedagogisch medewerkers met de peuters het terrein verlaten, treedt het vervoersprotocol in werking.

De activiteiten voor peuters vinden altijd plaats binnen de wijk waar de peuterspeelzaal gelegen is.

- de pedagogisch medewerkers bepalen per uitstapje hoeveel begeleiding nodig is,
- ouder(s)/ verzorger(s) geven middels een handtekening op een aftekenlijst toestemming voor het betreffende uitstapje,
- peuters geven de begeleider een hand,
- de pedagogisch medewerkers lopen zelf (met of zonder peuter aan de hand) vooraan en achteraan in de rij,
- op bepaalde logische punten: einde plein, begin/eind stoep, eind weg, oversteekplaats e.d. stoppen en kijken of de rij nog wel ordelijk en veilig is (de rij 'dikt dan in' en wordt zo minder lang, dus veiliger),
- oversteken:
 - a. eerst de groep bij elkaar op de stoep;
 - b. de pedagogisch medewerkster die vooraan loopt, geeft aan wanneer het veilig is om over te steken.

2.4 Wenbeleid

De eerste dag dat de peuter naar de speelzaal gaat, is een belangrijk moment in zijn/ haar leven. Vaak is de peuter nog nooit alleen zonder ouders of andere bekenden gebleven. Ook voor de ouders is het een moeilijk moment om hun kind bij anderen achter te laten.

De pedagogisch medewerkers bieden tijdens het wennen vertrouwen en ondersteuning aan het kind, zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep.

Op de eerste dag worden de ouders samen met hun peuter om 10:00 uur uitgenodigd, zodat een pedagogisch medewerker even de tijd heeft om de start op de peuterspeelzaal prettig te laten verlopen. De ouders moeten zich echter niet laten verleiden om te lang te blijven, omdat het afscheid nemen dan alleen maar moeilijker wordt. Een kort, duidelijk afscheid geeft structuur, waardoor het kind sneller zal wennen. We ondersteunen de ouders bij dit moeilijke moment om foto's met hen te delen van de eerste dag. Afhankelijk van de reactie van het kind worden er andere afspraken gemaakt omtrent het ophalen van het kind of tussentijds telefonisch contact. Het kind leert op deze manier dat ouders weggaan, maar ook terugkomen. Er kan in overleg met de ouders/ verzorgers worden afgesproken dat de peuter ook de eerstvolgende keer/ keren wat later start. De pedagogisch medewerker begeleidt het kind in deze wenperiode en heeft hierover nauw contact met de ouder(s)/ verzorger(s). Over het algemeen went een kind snel en voelt zich dan ook prettig en veilig in de groep. In uitzonderlijke situaties is dit niet het geval. In overleg met ouders/ verzorgers wordt dan gezocht naar een passende oplossing om het wennen succesvol te laten verlopen.

Zo passen de pedagogisch medewerkers ook het 'in drie stappen een veilig gevoel binnen de groep' toe:

1. bij de pedagogisch medewerker op schoot;
2. de pedagogisch medewerker blijft in de directe nabijheid van de (wennende) peuter;
3. de peuter beweegt zich vrij in het speellokaal.

Wij maken naast het wennen in de peutergroep ook het wennen in de kleutergroep mogelijk. Voor peuters die er klaar voor zijn, kunnen mogelijk (indien met ouders en IB besproken) dagdelen in de kleutergroepen wennen.

2.5 Stagiaires:

De Fatimaschool is een 'Erkend leerbedrijf' wat betekent dat mbo-studenten bij ons kunnen leren in de praktijk. Daarom kan er gedurende twee à drie ochtenden van de week een stagiaire aanwezig zijn van de SPW-opleiding Albeda College/ Zadkine College of Helpende Zorg en Welzijn van het Albeda College. Deze stagiaires lopen bij ons in principe een half jaar stage. Wij volgen daarbij het stage- en vrijwilligersbeleid van de SKPR.

Er zijn verschillende manieren om pedagogisch medewerker te worden. Wij kiezen er bewust voor om bij MBO-opleidingen enkel BOL-stages (Beroeps Opleidende Leerweg stages) in te zetten. Bij Beroeps Opleidende Leerwegstages hebben stagiaires gekozen voor een bepaald beroep of vakrichting en volgen daar een opleiding voor. Afhankelijk van de opleidingsfase beschikken de stagiaires over meer/minder beroepskwalificaties. Deze opleiding bestaat voor 20 tot 60% uit praktijk. Beroeps Opleidende leerwegstages vullen de schoolse opleiding aan met leren op de werkvloer. De mate van zelfstandigheid waar het gaat om deelnemen aan activiteiten neemt per leerjaar toe.

Elke student wordt gekoppeld aan een werkbegeleider. De werkbegeleider is iemand die minimaal hetzelfde opleidingsniveau heeft gevolgd als de stagiaire, minimaal enkele jaren werkervaring heeft in de kinderopvang én minimaal 50% van de stagetijd samenwerkt met de student. Voorafgaand aan de stageperiode wordt er

een kennismakingsgesprek gepland tussen de werkbegeleider en de student. In dit gesprek wordt hij/zij geïnformeerd over de visie, de werkwijze, afspraken binnen de school en worden de beleidsplannen doorgenomen en meegegeven om na te lezen. Ook maakt de stagiaire kennis met de directie van de school. De werkbegeleider is de persoon die ook het directe contact onderhoudt met de opleiding waar de stagiaire haar opleiding volgt.

Bij iedere student dient te worden vastgesteld wat de leerdoelen/competenties van de opleidingsinstituten zijn. Aan de hand hiervan wordt er gekeken of deze leerdoelen /competenties passen binnen de doelstellingen van (naam locatie) en of deze ook haalbaar zijn en blijven. De student is er om iets te leren. De leerdoelen/competenties zijn echter niet voor alle stagiaires gelijk. Bij elke nieuwe stagiaire wordt daarom weer gekeken wat de leerdoelen zijn en welke taken daarbij horen. De werkbegeleider bepaalt vervolgens in overleg met de directie of deze stagiaire kan starten.

De verantwoordelijkheid van de stagiaire binnen de groep hangt dus af van welke opleiding en in welk leerjaar zij zitten. De verantwoordelijkheden lopen hierbij op van meekijken naar samen iets doen tot aan volledig zelfstandig handelen (onder eindverantwoordelijkheid van de werkbegeleider).

Iedere stagiaire meldt zich voor de start van de werkzaamheden aan voor het personenregister. De stagiaire kan pas daadwerkelijk starten met de werkzaamheden als de registratie in het personenregister bevestigd is. Als een stagiaire stopt met haar werkzaamheden zal zij ook ontkoppeld worden uit het personenregister.

Belangrijke zaken zijn daarnaast:

- Binnen SKPR wordt er altijd gekozen voor BOL waarbij stageopdrachten taken van de opleiding leidend zijn. Er is een opbouw van meekijken tot zelfstandig uitvoeren onder begeleiding van de werkbegeleider.
- Iedere stagiair krijgt bij het kennismakingsgesprek uitgebreide informatie over de werkwijzen en visie van de peuterspeelzaal.
- De werkbegeleider is bij ons altijd van het minimale zelfde niveau opleiding, of hoger.

2.6 Mentorschap

Er is sprake van mentorgroepen die zijn verdeeld over deze twee groepen. De twee vaste pedagogisch medewerkers hebben ieder acht kinderen uit deze twee groepen onder hun beheer.

De indeling van de mentorgroepen wordt gedaan op basis van de binnenkomst van de peuters. Dit wordt inzichtelijk gemaakt op de absentielijsten door de eerste letter van de pedagogisch medewerker op de lijst te zetten voor de naam van de kinderen. De pedagogisch medewerker die de intake doet, maakt een afspraak met de ouders voor de intake en meldt direct aan ouders dat zij ook de mentor is van de peuter en wat dit concreet inhoudt. Ook geeft de pedagogisch medewerker aan in welke stamgroep de peuter zal worden opgevangen.

De mentor verzorgt de volgende zaken:

- De eerste kennismaking (de intake);
- Gesprek bij 3 jaar (voor doelgroepkinderen om het half jaar)
- Het eindgesprek (3 jaar en 9 maanden);
- Indien nodig de gesprekken met ouders en externen die tussendoor plaatsvinden bij eventuele bijzonderheden;
- Het observeren en invoeren van de gegevens in het programma OVM.

De pedagogisch medewerkers bespreken alle bijzonderheden betreffende een kind met elkaar.

2.7 Pedagogisch Coach/ beleidsmedewerker

De houder van de SKPR heeft ervoor gekozen om 2 medewerkers in te zetten in de functie met beleidstaken en coaching oftewel een pedagogisch beleidsmedewerker/ coach. Zij beschikken over de juiste papieren om pedagogisch beleidsmedewerker/ coach te zijn (master pedagogiek/gecertificeerd VIB-trainer en master pedagogiek: beleid en management). Dit zijn Sandra van Huet en Suzanne Jacobs. Zij zullen zich bezig houden met het organisatie breed ontwikkelen en uitzetten van het pedagogisch beleid op de locaties en het coachen van pedagogisch medewerkers op die locaties waar dat nodig/gewenst is naast de coaching van de locatie gebonden pedagogisch coach.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach verzorgt per kalenderjaar minimaal 2 keer een intervisiebijeenkomst voor de pedagogisch coaches om ervaringen met elkaar uit te wisselen.

De locatie specifieke pedagogisch coach IKK

Om ervoor te zorgen dat iedere pedagogisch medewerker coaching ontvangt die locatie specifiek is, is op iedere locatie van de SKPR een pedagogisch coach aangewezen. De pedagogisch medewerkers van peuterspeelzaal Fatima worden gecoacht door Linda Nederlof. Zij voldoet aan de kwalificatie-eisen voor pedagogisch coach

Bij het te bepalen aantal uren coaching houdt onze locatie in ieder geval het minimaal aantal wettelijk uren aan van 10 uur per FTE en de wettelijk vastgestelde regel dat iedere pedagogisch medewerker ook daadwerkelijk coaching ontvangt. Voor deze locatie gaat het daarom om een minimum van 11 coachingsuren (aantal FTE 1,08 x 10 uur).

Op deze wijze ontvangt iedere pedagogisch medewerker minimaal 1 keer per jaar coaching, in totaal per FTE voldoende coaching en in de praktijk een pedagogisch medewerker dus diverse malen coaching. De documentatie van de coaching is te vinden in het opleidingsplan.

Waar nodig kunnen de pedagogisch coaches een beroep doen op de pedagogisch beleidsmedewerker/coach voor extra coaching op de locatie of voor zichzelf.

Dit schooljaar ligt de focus binnen de coaching op het uitwerken van de thema plannen met bijbehorende doelen. Daarnaast is de altijd gericht op het optimaliseren van de pedagogische kwaliteit. Daar valt veel onder, denk aan optimaliseren routines, omgang met specifiek lastig gedrag, differentiëren op kind/groepsniveau, opbrengstgericht werken, ouderbetrokkenheid, optimaliseren van de speelleerruimte, oppakken van pedagogische leerpunten zoals vergroten zelfstandigheid bij peuters, samen spelen, leren spelen enzovoorts.

Naast de coaching op de locatie vindt er intervisie plaats onder begeleiding van de adjunct-directeur van de Fatimaschool eens per 8 weken. De pedagogisch medewerkers sluiten daarnaast ook nog aan bij de onderbouwvergaderingen van de basisschool om het aanbod te verdiepen. Voor zorgvragen kunnen de pedagogisch medewerkers terecht bij de interne begeleider van de Fatimaschool (Patricia van Diggelen). Zo vindt er ook direct coaching plaats.

Van de coaching worden beknopte verslagen, afspraken en uitkomsten bijgehouden. Deze uitkomsten worden vervolgens besproken in de intervisie.

Pedagogisch coach IKK per 1-1-2022

Peuteropvanglocatie:	Pedagogisch coach IKK-uren:	Totaal FTE:	Uren coaching:	Opleiding:
Fatima	Linda Nederlof	1.08	11	AD PEM Hogeschool Rotterdam

VE-Coach per 1-1-2022

Peuteropvanglocatie:	Aantal VE kinderen 1-1-2022	Aantal uren* (o.b.v. 40 weken: PW)	Aantal groepen	Invulling rekening houdend met de uitgangspunten van de Rotterdamse A-kwaliteit:	Naam VE-coach
Fatima	7	70 (1,75)	2	MBO-er naast HBO-er op de groep	Linda Nederlof (idem als coach-IKK)

De locatie specifieke pedagogisch coach VE:

In Rotterdam wordt al jaren gewerkt aan de zogenaamde Rotterdamse A-kwaliteit. 1 van de belangrijkste onderdelen binnen de Rotterdamse A-kwaliteit is het feit dat er bij de bezetting van een groep de volgende keuze wordt gemaakt:

- een 'mbo-geschoolde pedagogisch medewerker staat naast een hbo-geschoolde medewerker die zo 'VE-coaching' aanbiedt op de groep
- dat er bij twee mbo-geschoolde pedagogisch medewerkers op een groep 4 uur begeleiding per groep per week beschikbaar is van een hbo-opgeleide coach.

Bij ons op de locatie is de volgende keuze gemaakt:

een 'mbo-geschoolde pedagogisch medewerker staat naast een hbo-geschoolde medewerker die zo 'VE-coaching' aanbiedt op de groep.

Op onze locatie zijn op 1-1-2022 7 doelgroep peuters en moet er dus 70 uren aan coaching worden geboden (rekensom aantal doelgroep peuters x 10 uur).

Met de bovengenoemde invulling van de Rotterdamse A-kwaliteit voldoen wij dus ruimschoots aan de invulling van de pedagogisch coach VE.

Het doel van de VE-coaching is het kwalitatief verhogen van de VE kwaliteit. Voor dit schooljaar ligt daarbij de focus op de volgende thema's:

- Uitwerken themaplannen met gerichte activiteiten en differentiatie. Thema-evaluaties waarbij doelgroepkinderen besproken worden staan centraal waarna het aanbod aangepast kan worden.
- Aanbod aanpassen op de doelgroepkinderen met verhoogde aandacht voor taal.

2.8 Milieu en natuur

Kinderen wordt geleerd de natuur te respecteren en tegelijkertijd de leuke dingen van de natuur te zien. Dit kan variëren van een bak met kikkervisjes tot het spelen met kastanjes.

Ook deze activiteiten zijn ingebed in de activiteiten die horen bij de methode 'Piramide'.

2.9 Doorgaande lijn PO

Op de peuterspeelzaal werken we, evenals de kleuters, met spelend leren. De manier van werken van de leerkrachten is hierdoor gelijk aan die van de leidsters. Dit is voor de kinderen een vertrouwde werkwijze. Daarnaast werken zowel peuters als kleuters themagericht. Deze thema's worden met elkaar vastgesteld, waarbij er altijd ruimte is om het accent van het thema aan te passen aan het niveau en de interesse van de groep. Dit geldt tevens voor het themaplan, waarvan een basis beschikbaar wordt gesteld, waarna elke juf/leidster aanpassingen maakt voor de groep. Op deze manier is de overgang van de peuters naar een kleuterklas een stuk makkelijker. Zij herkennen het thema dat in elke klas visueel sterk aanwezig is.

Door met de peuters regelmatig op het kleuterplein te spelen, raken de peuters al vertrouwd met grotere kinderen en met de kleuterleerkrachten. Dit draagt eveneens bij aan een soepele overgang. Door af en toe een wandeling door het gebouw te maken, bijvoorbeeld door middel van een speurtocht, raken de peuters vertrouwd met het gebouw en de daarin gevestigde kleuterklassen. Vanaf 3 jaar en 8 maanden kan er ook gekozen worden om extra wenmomenten in te plannen voor peuters. Dit gebeurt in overleg met ouders.

Zowel bij de peuters als bij de kleuters wordt er gewerkt met het kindvolgsysteem OVM. Dit zorgt er voor dat er voor de kleuterleerkrachten een duidelijk en herkenbaar beeld is van de nieuwe kleuter. De observaties gaan door waar het bij de peuters geëindigd is. Zo is er een duidelijke doorgaande lijn.

Aan de peuterspeelzaal zijn voor de zorg de volgende personen en instanties verbonden:

- Interne begeleiders Fatimaschool (doorlopend advies)
- Sandra van Huet (beleidsmedewerker VVE RVKO)
- CJG (Komen 4x per jaar informeel langs ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers)
- Logopedie (Praktijk Heijboom, ter advies indien nodig)
- Fysiotherapie (ACTIEF fysiotherapie, ook verbonden aan de Fatimaschool)

2.10 Overgang PO:

Ovm schrijft voor dat er van kinderen in de periode dat ze op de peuterspeelzaal verblijven, er vanuit gaande dat ze starten met 2 ½ jaar, drie maal wordt geregistreerd wat hun niveau is. Op de peuterspeelzaal vullen wij elf ontwikkelingslijnen in. Deze lijnen hebben we in overleg met de kleuterleerkrachten bepaald, zodat zij de meest bruikbare informatie hebben van een nieuw kind. Buiten deze drie momenten wordt er dagelijks geobserveerd adhv een snelle checklist, gebaseerd op de lijnen van OVM. Zo is het mogelijk eventuele bijzonderheden zo snel mogelijk te signaleren, en indien nodig verdere stappen te ondernemen. Deze stappen variëren met een informeel gesprekje met ouders waarbij informatie en tips uitgewisseld worden, tot officiële gesprekken waarbij ouders toestemming gevraagd wordt om een derde partij in te schakelen.

In aanloop naar de vierde verjaardag wordt het kind door de bouwcoördinator in een kleutergroep ingedeeld. De voorlopige indeling wordt gedeeld met de leerkrachten en leidsters. Indien er goede

argumenten zijn om een kind van groep te laten wisselen, dan volgt er een overleg met de bouwcoördinator en wordt er gezamenlijk een besluit genomen. Hierbij is een groot voordeel dat de ib-er en de VSMW-er dezelfde personen zijn als bij de kleuters. Wanneer een hulpvraag peuter en kleuterperiode overlapt, is er voor ouders en leerkrachten geen wisseling van personen. Dit bevordert de doorgaande lijn op het gebied van zorg.

Wanneer een kind bijna 4 jaar wordt, vullen wij het overdrachtsformulier van de gemeente vve-po in. Daarbij draaien wij een overzicht van de ontwikkelingslijnen uit. In een gesprek met ouders, ongeveer 4 weken voor de verjaardag, vragen wij hen het formulier te tekenen, zodat de kleuterleerkracht een goed beeld heeft van het kind. De leerkracht kan dan meteen goed aansluiten bij de behoeften van het kind en zorgen voor een veilige, vertrouwde start van het kind. Wanneer ouders het formulier getekend hebben, volgt er vanuit de leidster een warme overdracht naar de kleuterleerkracht.

2.11 Bijzondere gelegenheden

Verjaardag kind

Wanneer een peuter zijn derde/ vierde verjaardag viert krijgt hij/ zij een feestmuts. De ouder(s)/ verzorger(s) van de jarige mag/ mogen op die dag aan het begin van de ochtend meedoen met de kring, waarin aansluitend de verjaardag wordt gevierd.

Bij de vierde verjaardag mogen de ouders/ verzorgers komen voor de 'diploma uitreiking'. Het kind krijgt een afstudeerhoed en een diploma waarop staat dat hij/ zij goed zijn/ haar best heeft gedaan en fijn heeft gespeeld.

Bij beide verjaardagen mag de jarige samen met een vriendje/ vriendinnetje op de tafel dansen bij het laatste lied.

Moederdag/Vaderdag

Voor Moederdag en Vaderdag proberen we elk jaar weer iets anders te bedenken. Voorop staat dat de peuters er zelf aan kunnen werken, dus niet dat het voor 80% kant en klaar werk is of dat het grootste deel door de pedagogisch medewerkers wordt gedaan. De werkjes worden altijd leuk ingepakt.

Jarig familielid/geboorte broertje/zusje

Wanneer de ouders/ verzorgers dat vragen, mag de peuter altijd iets voor een jarig familielid maken. Ook bij de geboorte van een broertje of zusje laten we de peuter iets maken. De peuter mag dit zelf kiezen.

Wij maken bij de geboorte van een broer of zus een feestmuts voor de peuter. Als één van de ouders 40 jaar wordt, maken de peuters ook een feestmuts voor die ouder.

Sinterklaas

Wanneer Sint in het land is, komen de sinterklaasverkleedkleden in het lokaal. Iets in de schoen en het bezoek van de strooipten gaat in samenspraak met de Fatimabasisschool. De ontvangst van Sint gebeurt ook samen met de groepen 1-8 van de Fatimaschool. Op 5 december is er een verkort programma voor alle peuters. Alle kinderen krijgen een cadeautje.

Kerstfeest

De kerstviering laten we rustig verlopen. We zetten twee weken voor kerst een boom in het lokaal. We maken dingen die met kerst te maken hebben en zingen kerstliedjes in de kring. Samen met de andere groepen van de Fatimaschool vieren wij elk jaar de kerstviering in de kerk.

De peuters houden net als de groepen 1-8 het kerstdiner in de peuterspeelzaal op de woensdagavond voor de kerstvakantie.

Paasontbijt

Bij het paasontbijt zijn alle peuters welkom. Er is die ochtend een verkort programma voor alle peuters.

Verdriet

Wanneer er iemand (of een dier) is overleden, wordt hier in de kring bij stilgestaan. De peuter mag als hij/ zij daar behoefte aan heeft samen met de pedagogisch medewerkster een werkje maken of eventueel een kaarsje branden.

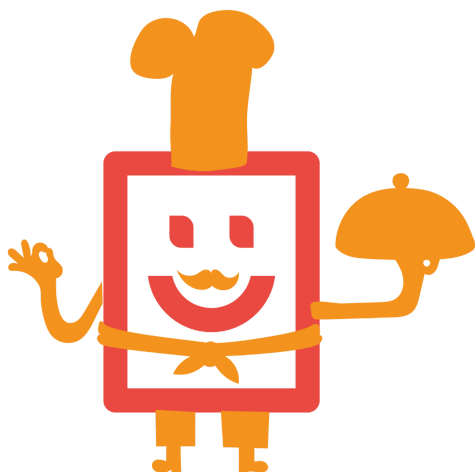
2.12 Verschonen, toiletgang en zindelijk worden

Peuters, die een luier dragen, hebben één vast moment waarop ze gecontroleerd worden op een vieze luier en zo nodig verschoond. Natuurlijk wordt ook, als dit nodig is, tussentijds een luier verschoond. Ouders/ verzorgers geven een luier en doekjes mee in een tas.

Wanneer de ouders/ verzorgers van een peuter thuis met zindelijkheidstraining bezig zijn, kan dit op de peuterspeelzaal worden voortgezet. Kinderen die zelf kunnen aangeven te moeten plassen, krijgen die ruimte.

Mocht er een 'ongelukje' gebeuren, dan is er in de schoonruimte schone kleding aanwezig.

Kinderen die zelf naar het toilet kunnen gaan, doen dit onder begeleiding van een van de pedagogisch medewerkers.

2.13 Eten en drinken

Op de peuterspeelzaal wordt er met elkaar iets gegeten en gedronken. Dit heeft meerdere functies. Behalve dat eten en drinken goed voor de ontwikkeling van het kind is, heeft het ook een sociale functie, een sfeerfunctie en zorgt het voor een moment van rust. Aan ouders/ verzorgers wordt gevraagd voor hun kind een stuk fruit mee te geven; drinken verzorgt de peuterspeelzaal. Het fruit wordt schoongemaakt en op een schaal gelegd. De pedagogisch medewerkster loopt langs de kinderen die telkens een stukje fruit van de schaal mogen kiezen of de schaal staat in op een tafel in het midden van de kring.

De kinderen eten en drinken samen in de kring.

Kinderen worden niet gedwongen hun eten en drinken op te maken; ze worden gestimuleerd. Bij zorgen omtrent de voeding zullen de ouder(s)/ verzorger(s) door de pedagogisch medewerkers worden ingelicht.

2.14 Dieet, allergie, andere culturen

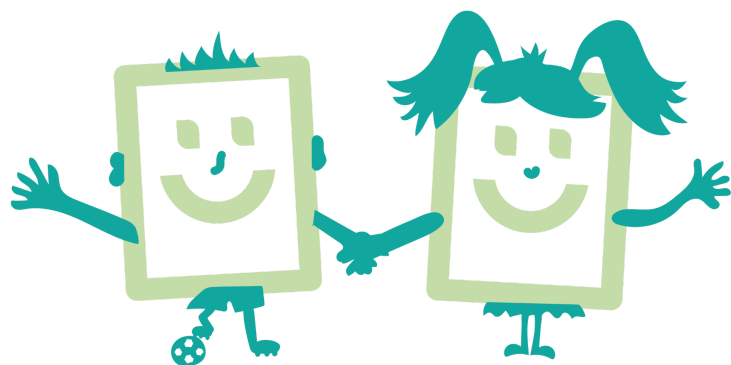
De ouder(s)/ verzorger(s) is/ zijn verantwoordelijk om de medewerkers op de hoogte te stellen van bijzonderheden en wensen rondom de voeding van hun kind. Bijzonderheden zoals een allergie, dieet of wensen vanuit een geloofsovertuiging kan/ kunnen de ouder(s)/ verzorger(s) aangeven op het inschrijfformulier.

Als er kans is op een heftige allergische reactie op een voedingsmiddel, dan wordt door de ouder(s)/ verzorger(s) meegedeeld welke stappen in een dergelijke situatie genomen moeten worden. Daarnaast plaatsen de pedagogisch medewerkers een 'extra waarschuwing' op de kast met een foto, zodat iedere medewerker alert is bij het uitdelen van etenswaren.

Het eventueel gebruiken van een medicijn wordt genoteerd op het medicijnformulier (zie medicijnprotocol) en door de ouder(s)/ verzorger(s) ondertekend.

2.15 Trakteren

We geven de voorkeur aan een gezonde traktatie. De ouder(s)/ verzorger(s) kan/ kunnen altijd met de pedagogisch medewerkster overleggen over een geschikte traktatie. Bij traktaties die door de pedagogisch medewerkers worden verzorgd, wordt rekening gehouden met de wensen zoals hierboven beschreven.

2.16 Klachtenprocedure

Ouders, peuters, personeel en eenieder die deel uitmaakt van PSZ Fatima kunnen een klacht indienen. Klachten over de dagelijkse gang van zaken dienen eerst in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze te worden afgehandeld.

Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is of indien de behandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men in contact treden met de bovenschools manager van de school of, met name bij privacygevoelige zaken, met één van de vertrouwenspersonen van de SKPR.

Contactpersoon:

De naam van de contactpersoon voor PSZ Fatima is Gert-Jan Blonk (adjunct-directeur Fatimaschool). U kunt hem bereiken op maandag t/m donderdag onder het volgende nummer: 010-4188005

Bovenschools manager Fatimaschool:

De naam en de contactgegevens van de bovenschools manager die verantwoordelijk is voor de school van de klager en de aangeklaagde is;

Mevrouw Tabitha Verhulst.

Tel: 010-4537500

Bestuursbureau SKPR.

Vertrouwenspersoon SKPR:

Stationssingel 80

Tel. 010 – 4537500

Bestuursbureau SKPR

T.a.v. vertrouwenspersoon klachtenregeling

Postbus 4250

3006 AG Rotterdam

Klachtenloket Kinderopvang:

Het klachtenloket Kinderopvang is het landelijke informatiepunt waar u terecht kunt voor onafhankelijke en deskundige informatie en advies over o.a. kinderopvang en peuterspeelzalen

(www.klachtenloket-kinderopvang.nl of info@klachtenloket-kinderopvang.nl).

De SKPR is aangesloten bij de landelijke Geschillencommissie:

www.degeschillencommissie.nl

De klachtenregeling staat duidelijk vermeld op de website van de Fatimaschool (pagina peuters) en op de site van de SKPR. U kunt de klachtenprocedure ook vinden in de map bij de peutergroep.

3. VVE

3.1 Visie

Jonge kinderen ontwikkelen zich razendsnel. Een stimulerende omgeving en stimulerende ouders spelen daarin een belangrijke rol. Maar voor een aantal peuters en kleuters is zo'n stimulerende omgeving minder vanzelfsprekend. Zij hebben een vergroot risico op ontwikkelingsachterstanden. Voor deze kinderen is voor- en vroegschoolse educatie (VVE) een belangrijk steuntje in de rug. De ontwikkeling wordt hiermee al vroeg gestimuleerd en het risico op achterstanden verkleind.

Als een kind opvalt, in ontwikkeling of gedrag, zal de pedagogisch medewerker dit altijd bespreken met de ouders. Soms is het opvallend gedrag dat zich thuis ook voordoet maar soms is het gedrag dat zich alleen in het kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang voordoet. De groepsleiding beoordeelt niet, maar de groepsleiding heeft wel de verantwoordelijkheid om hun bevindingen te delen met de ouders, zodat de ouders op de hoogte zijn en eventueel een keuze kunnen maken.

Op de peuterspeelzaal hebben we de mogelijkheid om opvallende kinderen extra te begeleiden. Na overleg met ouders is het mogelijk om de intern begeleider van de Fatimaschool mee te laten kijken en ondersteuning te bieden. Wij zullen in overleg en waar mogelijk, behulpzaam zijn bij een doorverwijzing.

Centraal voor onze VVE is het stimuleren van taal (mede door een uitdagende inrichting van de ruimte), het volgen en inspringen op de ontwikkeling van de peuters, omgang met ouders en een grote ouderbetrokkenheid. Hieronder beschrijven wij hoe dit gebeurt.

3.2 Groepsgrootte

Op Peuterspeelzaal Fatima bestaan de groepen uit maximaal zestien kinderen van 2 jaar en 3 maanden tot vier jaar oud. De groepen worden begeleid door twee dezelfde vaste gediplomeerde (SPW-3 of hoger) pedagogisch medewerkers met VVE-certificaat en juiste taalcertificaten. Zij zijn iedere ochtend werkzaam, zodat de kinderen altijd dezelfde vertrouwd gezichten zien. Zo kan er een goed contact met iedere peuter apart, maar ook met de hele groep worden opgebouwd. Wij voldoen hiermee dus aan het vaste gezichten principe.

Daar de peuterspeelzaal VVE gecertificeerd is, worden er ook peuters met een indicatie geplaatst. Dit zijn enkele kinderen per groep. Deze kinderen worden gedurende 4 dagdelen opgevangen in een voor hen vaste stamgroep (4 x 4 uur en een kwartier = 17 uur totaal) door de 2 vast aanwezige pedagogisch medewerkers. Hiermee omvatten de VVE-activiteiten tenminste 4 dagdelen van 4 uur en een kwartier.

Kinderen kunnen geplaatst worden vanaf twee jaar en zes maanden; soms is eerdere plaatsing mogelijk: de minimum leeftijd is dan twee jaar en drie maanden. Ouders kunnen hun voorkeur aangeven: maandag-, dinsdag- en donderdagochtend of woensdag- en vrijdagochtend. Degene, die belast is met de administratie van de peuterspeelzaal, deelt de kinderen in, rekening houdend met de leeftijd en de dagen waar ruimte is voor een nieuwe peuter.

3.3 VVE-programma

Piramide is het VVE-programma dat we binnen onze peuterspeelzaal gebruiken. Piramide stimuleert kinderen in hun ontwikkeling door een combinatie van spelen, werken en leren. Zoals hieronder straks ook besproken, wordt er gewerkt aan de hand van thema's. Hierin wordt ook gebruik gemaakt van de methode Piramide. Voorbeelden hiervan zijn de woordwolk, en het principe oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. Daarnaast worden uit de Piramidemethode liedjes, boeken en spelsuggesties gebruikt. De thema's die

gebruikt worden op school worden gekoppeld aan thema's uit het Piramideprogramma voor het aanleren van verschillende vaardigheden.

Het Piramideprogramma is een totaal concept. Alle aspecten van opvoeding en onderwijs aan jonge kinderen zijn er in opgenomen, van sociaal-emotionele ontwikkeling tot creatieve ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling, in totaal acht ontwikkelingsgebieden. Het concept beperkt zich niet tot de peuterspeelzaal, maar vormt voor een groot deel een geheel met de eerste twee groepen van de basisschool.

Het jaar begint met een welkomprogramma om ieder kind veiligheid te bieden, om een goede structuur te bieden en om regels en rituelen expliciet te leren. Een goede pedagogische ondergrond in het begin gelegd geeft ieder kind zekerheid en duidelijkheid en voorkomt veel overbodige organisatie. In het Piramideprogramma gaan we niet alleen uit van het eigen initiatief van de kinderen. De pedagogisch medewerkers dragen ook ideeën en doelen aan om kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren. Zij brengen de wereld van buiten de groep in. Dat gebeurt in de vorm van projecten.

In ieder project staat een ontwikkelingsgebied centraal. Alle andere ontwikkelingsgebieden werken ondersteunend. Op deze manier komen in de loop van de jaren alle belangrijke ontwikkelingsdoelen aan bod, geordend in een jaarprogramma. Daar er op de Fatimaschool wordt gewerkt met het OVM, laten we de projecten hierbij zoveel mogelijk aansluiten.

Binnen ieder project wordt niet gestreefd naar veelheid, maar naar kwaliteit en diepgang, zodat er netwerken van begrippen ontstaan die gemakkelijker kunnen beklijven.

Van meet af aan worden de kinderen gevolgd. Dat gebeurt door observaties en door het invullen van de ontwikkelingsgebieden van OVM. Op grond hiervan nemen de pedagogisch medewerkers beslissingen. Kinderen wordt het gevoel gegeven dat ze dingen weten en kunnen dan actief meedoen in de groep. Vooral voor allochtone kinderen is deze begripsvorming van belang.

De ouderbetrokkenheid krijgt op verschillende manieren aandacht. Het eigen kind is voor iedere ouder een belangrijke motivatie om de relatie met de peuterspeelzaal te onderhouden. Door de steeds terugkerende projecten worden ouders bij het spel en werk van hun kind betrokken.

Het Piramideprogramma heeft vier hoekstenen, ook wel de vier basisconcepten genoemd:

1. psychologische nabijheid;
2. psychologische afstand;
3. initiatief van het kind;
4. initiatief van de pedagogisch medewerkster.

Psychologische nabijheid is een fundamentele behoefte van ieder kind. Het is het gevoel beschermd te worden, een gevoel van veiligheid en geborgenheid. Dat kan heel concreet en fysiek zijn, bijvoorbeeld een peuter die in de armen van de pedagogisch medewerkster voelt dat het veilig is.

Psychologisch is het gevoel van nabijheid, als het kind zich veilig voelt, ondanks het feit dat de pedagogisch medewerkster met een ander kind bezig is. Het kind heeft dan geleerd dat de pedagogisch medewerkster beschikbaar is als dat nodig is. De nabijheid is niet meer fysiek, maar psychisch geworden. Later mondt dit soort gevoel uit in vertrouwen in anderen en vertrouwen in zichzelf.

De pedagogisch medewerkster zorgt voor een goede gehechtheidrelatie door te zorgen voor

- een veilige omgeving,
- een regelmatige emotionele ondersteuning,
- aanmoediging,
- zich te onthouden van negatieve uitingen.

De pedagogisch medewerkster toont respect voor de autonomie van het kind, voor zijn initiatieven, zijn eigen manier van handelen. De pedagogisch medewerkster stelt grenzen en brengt structuur aan in het handelen van het kind. De pedagogisch medewerkster geeft kinderen een op hun ontwikkeling afgestemde uitleg.

Psychologische afstand is de vaardigheid om afstand te nemen van het eigen ik en van het direct hier-en-nu. Deze vaardigheid ontwikkelt zich door het maken van representaties. Een representatie is een beeld, een symbool of een woord waarmee iets uit de werkelijkheid wordt weergegeven. Het woord boom is een representatie van een echte boom, een plaatje van een boom eveneens of een pictogram van een boom. Dit zijn allemaal verschillende representaties van een verschillend abstractieniveau. Hoe abstracter, hoe groter de psychologische afstand tot de werkelijkheid. Dit geldt ook voor verschillende rollen en standpunten die een kind kan innemen. Het eigen egocentrische standpunt is zeer nabij. Het standpunt van een ander heeft een grotere psychologische afstand dan het eigen standpunt. Meerdere standpunten kunnen begrijpen, getuigt van een grotere psychologische afstand.

Deze theorie vertegenwoordigt een tweezijdig proces:

- Kinderen moeten zover mogelijk gebracht worden in hun ontwikkeling, d.w.z. het ontwikkelen van een zo hoog mogelijk representatieniveau.
- De pedagogisch medewerkster moet zo dicht mogelijk bij het kind beginnen; concrete objecten en gebeurtenissen als uitgangspunt. Uitgaan van het niveau van ontwikkeling (het niveau waarop het kind staat) en het brengen tot het zover mogelijk weg is van het hier-en-nu, van de eigen omgeving en het eigen ik.

Wanneer we spreken over initiatieven bij het kind of bij de pedagogisch medewerkster doelen wij op de visies op ontwikkeling en onderwijs. De vraag is in hoever de ontwikkeling van jonge kinderen geoptimaliseerd kan worden door het initiatief van het kind: heeft het kind voldoende eigen cognitieve kracht om zich te ontwikkelen of is het initiatief van de pedagogisch medewerkster noodzakelijk om reeds verworven cultuur en kennis op de kinderen over te brengen. In het Piramideprogramma en bij het OVM wordt ervan uitgegaan dat beide benaderingen vruchtbaar zijn en dus geïntegreerd worden toegepast. Naarmate kinderen meer cognitieve kracht hebben of zelfsturing, zullen ze meer mogelijkheden hebben om zichzelf te ontwikkelen. Naarmate dat minder het geval is zal de pedagogisch medewerkster meer initiatief moeten nemen om het kind te stimuleren of zijn onderwijsproces te sturen.

Anderzijds is het onmogelijk voor het kind alle reeds verworven cultuur zelf te verwerven al was het alleen maar omdat het kind niet in staat is de buitenwereld in de groep te brengen of het verleden levend te maken. Hier is een belangrijke initiërende taak voor de pedagogisch medewerkster weggelegd.

Eigen keuze (spel van het kind) en keuzen van de pedagogisch medewerkster (voorbeeld geven, informatie, instructie e.d.) gaan hier hand in hand. Voor de pedagogisch medewerkers betekent dit het hanteren van een breed repertoire van onderwijsvaardigheden om eigen initiatieven van de kinderen te ondersteunen en te verrijken en zelf effectieve initiatieven te nemen om de ontwikkeling te stimuleren waar het kind onvoldoende ter beschikking heeft of waar het kind onvoldoende in staat is tot spel en zelfsturing. Hier heeft het kind de uitdrukkelijke steun van de pedagogisch medewerkster nodig.

Het Piramideprogramma speelt in op de verschillen en overeenkomsten tussen kinderen, in het bijzonder tussen Nederlandse en allochtone kinderen die onvoldoende de Nederlandse taal beheersen. Het programma biedt een afwisseling van vrije en gerichte activiteiten. In het vrije deel krijgt het kind het initiatief, in het gerichte deel neemt de pedagogisch medewerkster het initiatief. Het programma is een combinatie van spelen, werken en leren. Voor peuters ligt het accent op spelend leren.

Piramide is ontwikkelingsgericht waar mogelijk en programmagericht waar nodig. Het geeft de kinderen ruimte om zelfstandig te spelen, te werken en te leren. De pedagogisch medewerkster biedt de kinderen nieuwe impulsen en stimuleert de ontwikkeling in groepsexploraties, waarin thema's en onderwerpen samen worden onderzocht. Waarnemen, taal en denken spelen een belangrijke rol.

In verschillende stappen wordt tot een grotere diepgang gekomen. Dit betekent leren afstand nemen in het directe hier-en-nu. Die verschillende stappen zijn: oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen. Kinderen krijgen gerichte individuele hulp waar dat voor hun ontwikkeling nodig is. De hulp wordt steeds aan de hand van concreet materiaal gegeven, waarbij ook gebruik wordt gemaakt van hulpprogramma's. Wat in de thema's en onderwerpen aan bod komt, wordt regelmatig herhaald op andere momenten. Herhaling is een belangrijk hulpmiddel om het geleerde te generaliseren.

Specifiek

Op basis van de algemene werkwijze van Piramide besteden wij op de volgende wijze aandacht aan de diverse ontwikkelingsgebieden:

1. Lichamelijke ontwikkeling

In de peuterleeftijd ontwikkelt het lichaam zich snel. Kleine kinderen hebben een sterke bewegingsdrang en een drang om hun motorische mogelijkheden uit te buiten en hun fysieke grenzen te verleggen. De peuter ontdekt zijn eigen lichaam en zijn grenzen. Evenwicht, behendigheid en lichaamsbeheersing vergroten zijn zelfvertrouwen. In de inrichting van het lokaal richten we ons dan ook op het stimuleren van de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek. Beide nemen een belangrijke plaats in. Het accent valt vooral op de grove motoriek, we stimuleren de kinderen o.a. te lopen, te rennen en te springen.

Aan de bewegingsdrang van peuters kan tegemoet worden gekomen door gelegenheid te geven om te fietsen en worden er in de kring bewegingsliedjes of –spelletjes gedaan.

De grove motoriek wordt eveneens gestimuleerd in de constructiehoek waar groot constructiemateriaal een plaats heeft.

De fijne motoriek kunnen we ontwikkelen door bijvoorbeeld knopen dicht te laten maken, te tekenen, te knippen. Aan de groepstafel en in de kunsthoek kunnen allerlei fijn motorische activiteiten plaatsvinden, zoals spelen met diverse materialen (puzzels, kralen, kleurpotloden) en gebruik maken van diverse technieken. De peuter oefent hiermee de kleine bewegingen van handen en vingers (oog-handcoördinatie). Dit is ook van belang voor zijn verstandelijke ontwikkeling.

2. Cognitieve ontwikkeling

In de cognitieve ontwikkeling spelen handelen en taal een sterke rol. Het ordenen van de wereld is een van de belangrijkste facetten van deze denkontwikkeling. Het kind leert dat de ruimte en de materialen op verschillende manieren bekeken kunnen worden. Ze leren afstand te nemen van de in het oog springende kenmerken van materialen en leren ermee te manipuleren en probleempjes op te lossen. Van blokken kunnen kinderen een huis maken, maar ze kunnen de verschillende vormen ook vergelijken, tellen, sorteren, of er een mooie rij van maken. Daarom moeten we de kinderen een omgeving aanbieden waarin zij worden uitgedaagd ontdekkingen te doen en bepaalde principes te leren hanteren. Een geordende omgeving helpt het kind bij dit leerproces.

Ordenen speelt een belangrijke rol in de hoeken waar het aankomt op passen en meten, zoals de bouwhoek. Blokken in diverse vormen en maten geven veel mogelijkheden tot gevarieerde ordenactiviteiten. De kinderen leren zo spelend vorm, aantal en afmetingen kennen en er handelend mee omgaan.

Op de groepstafel bieden we de kinderen de mogelijkheid diverse ordenactiviteiten uit te voeren. In de winkel kunnen allerlei materialen geordend worden uitgestald. Met behulp van een weegschaal en 'geld' kan spelenderwijs gewogen en geteld worden.

Ook in de huishoek wordt de denkontwikkeling gestimuleerd. Door het spelen van complexe rollen en het onderhandelen hierover, wordt het creatief denkproces sterk aangesproken.

In de thema projectboeken van Piramide komen diverse ordenactiviteiten aan bod.

3. Taalontwikkeling

De taalontwikkeling neemt een centrale plaats in. Niet alleen als bijdrage aan de totale ontwikkeling, maar ook als communicatiemiddel en als middel om te leren. De hele dag wordt het kind ondergedompeld in een talige omgeving, echter veel kinderen hebben hier onvoldoende profijt van. Daarom willen we aan taalontwikkeling speciale aandacht besteden in hoeken en andere plaatsen in het lokaal.

De taalontwikkeling wordt bij uitstek gestimuleerd in de taalhoek. Vooral prentenboeken krijgen een plaats in deze hoek. Peuters zitten graag 'te lezen' op een lekkere zachte bank.

De communicatie moet speciaal worden uitgelokt door het creëren van plaatsen waar gecommuniceerd moet worden om te kunnen spelen. In de huishoek wordt veel gepraat naar aanleiding van de daar aanwezige materialen en het doen alsof-spel dat met de materialen gespeeld wordt. Als er veel diversiteit is aan materialen, is er ook meer om over te praten. Communicatiemiddelen zoals een telefoon zijn hierbij heel belangrijke taaluitlokkers.

Taalontwikkeling wordt sterk gestimuleerd door taal vergezeld te laten gaan van bewegen. Ook bij het spelen met diverse soorten poppen (denk aan handpoppen) wordt taal gestimuleerd en door zich te verplaatsen in de persoon van de pop kunnen bovendien allerlei gevoelens worden verwerkt.

Op de groepstafel kan ontwikkelingsmateriaal worden neergezet dat tot doel heeft de communicatie te bevorderen.

De taalontwikkeling wordt verder gestimuleerd door actief naar de peuters te luisteren. Wij proberen duidelijk en met korte zinnen tegen de peuters te praten. We lezen boeken, we zingen veel liedjes, we doen fantasiespelletjes en houden kringgesprekken. Als we werken met een thema, wordt het Piramideprogramma gebruikt als bron en richten we ons daaromheen op allerlei activiteiten. We benoemen zoveel mogelijk en maken het visueel (bijv. tunnel maken van Duplo, de trein gaat eronder door, door de tunnel heen en komt er aan de andere kant weer uit). Ook herhalen we veel. Zo komen er elke ochtend vaste liedjes (het goedemorgenlied) en versjes terug (het eetliedje). Wanneer peuters fouten maken, zeggen de pedagogisch medewerkers zelf het woord of de zin goed.

4. Sociale en emotionele ontwikkeling

Het spelen, samen delen, omgaan met eigen gevoelens, rekening houden met gevoelens van anderen en zich aan de regels houden, valt voor een peuter niet altijd mee. Ze vinden het namelijk leuk als een andere peuter of de pedagogisch medewerkster reageert. Peuters hebben net ontdekt dat ze zelf reacties kunnen veroorzaken en experimenteren daar graag mee. Wij proberen zoveel mogelijk te laten zien wat hun gedrag soms veroorzaakt door "ik-boodschappen" te geven (bijv. "Ik vind het fijn dat je me helpt, dan zijn we sneller klaar"). De peuters krijgen op de speelzaal gelegenheid contacten te leggen met andere peuters en met de pedagogisch medewerkers.

De sociale vaardigheden tussen de peuters onderling worden ook versterkt door:

- spelen in de huishoek (met materialen gericht op het samenspel en met elkaar leren van sociale rollen),
- samenspelen met éénsoortig materiaal,
- lezen van boekjes die over alledaagse dingen en specifieke situaties gaan,
- samen opruimen,
- kringgesprekjes en kringspelletjes,
- gezelschapsspelletjes (omgaan met eigen en andermans gevoelens, zoals winnen en verliezen).

Wij proberen de peuters te leren om te gaan met positieve en negatieve gevoelens.

Gevoelens leren tonen, herkennen en verwoorden is niet gemakkelijk. Wij helpen de peuter hierbij door op de volgende punten te letten:

- de peuter in zijn gevoelens te respecteren ("Ik snap dat je boos bent dat mama weggaat");
- de peuters naar elkaar proberen te laten luisteren;
- de peuter zijn emoties te laten uiten;
- samen met de peuter de emotie te benoemen.

We werken met de sociaal-emotionele methode 'De Vreedzame School'.

5. Ontwikkeling van de zelfredzaamheid

Wij stimuleren zelfstandig gedrag bij peuters. De inrichting van de peuterspeelzaal is erop gericht, de kinderen zelfstandig te laten kiezen waar ze mee willen spelen en dit ook weer zelf op te ruimen. We stimuleren de peuters om de dingen die ze zelf kunnen doen, zelf te laten doen. Ook wanneer peuters met

elkaar een conflict hebben, grijpen we niet meteen in, maar kijken of ze er samen uitkomen. Pas wanneer dat niet lukt, grijpen de pedagogisch medewerkers in.

6. Oriëntatie op ruimte en tijd

Alle gebeurtenissen spelen zich af in ruimte en tijd. Door grip te krijgen op deze concepten breidt het kind zijn kennis van de wereld uit en het geeft hem houvast.

Een logische, geordende, overzichtelijke indeling van het lokaal geeft het kind optimale kansen zich in de ruimte te oriënteren. Wanneer het lokaal chaotisch ingericht is, voelen kinderen zich als een kat in een vreemd pakhuis, de ruimte blijft voor hen onbekend en onvoorspelbaar. Door ordening van de ruimte en het bieden van mogelijkheden om met deze ruimte te handelen, wordt de omgeving voorspelbaar en vervolgens hanteerbaar voor het kind, het leert zich letterlijk te oriënteren. Het oriënteren doe je aan objecten die een vaste en logische plaats hebben, een mat kan het maken van een kring voor kleine kinderen vereenvoudigen. Peuters doen veel ruimtelijke ervaringen op in het lokaal en op de speelplaats. Het regelmatig gebruik van zowel groot als klein gymmateriaal is hierbij onontbeerlijk.

Oriënteren in de tijd is heel moeilijk, denk maar eens aan het verschil in tijdsbeleving wanneer de gebeurtenis leuk of juist vervelend is. Dit geldt in nog sterkere mate voor kinderen, omdat tijd een weinig tastbaar of zichtbaar gegeven is. We moeten dus expliciet aandacht aan de tijd besteden om de oriëntatie erop te stimuleren. Dit doen we door tijd te koppelen aan gebeurtenissen of situaties, bijvoorbeeld aan jaargetijden of de tijd dat de kinderen naar huis gaan. Tijd kan ook zichtbaar gemaakt worden door dagritmekaarten, waarmee de volgorde aangegeven wordt van de gebeurtenissen op een dag. Dit wordt gedurende de dag herhaaldelijk besproken. De tijd wordt in de groep gehaald door het inrichten van de ontdekhoek en de aankleding van de ruimte.

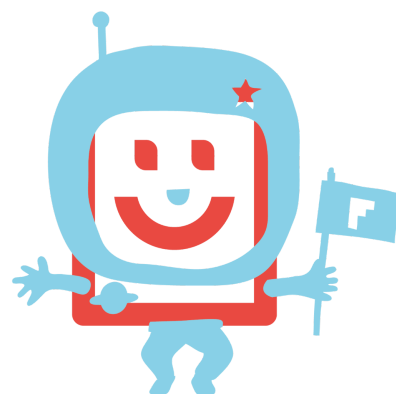
3.4 Themagericht werken en de speelleeromgeving

Naast een herkenbare dagindeling en vaste activiteiten is kenmerkend binnen onze peuterspeelzaal dat wij thematisch werken. Dat wil zeggen dat wij om de zes tot acht weken een ander thema centraal hebben staan binnen de groep. Deze manier van werken is zeer effectief bij het jonge kind, omdat het kinderen de mogelijkheid biedt om gedurende een langere periode als het ware te worden ondergedompeld in een thema. De Fatimaschool en PSZ Fatima wil hierbij recht doen aan het specifieke karakter en manier van leren van het jonge kind.

De (kring)activiteiten, spelmateriaal, boeken en een aantal hoeken worden afgestemd op het gekozen thema. De verschillende materialen worden per thema bewaard in een kast in de peuterspeelzaal. Ook de creatieve activiteiten zijn afgestemd op het thema. In kleine groepjes worden o.l.v. een van de pedagogisch medewerkers gewerkt, geknutseld, getekend of geverfd.

De pedagogisch medewerkers hebben daarbij de taak om de kinderen gedurende het thema goed te observeren en op basis van deze observaties de kinderen waar nodig te ondersteunen, uit te dagen en nieuwe elementen toe te voegen. We hanteren hierbij zoveel mogelijk de thema's die voor de groepen 1 en 2 ook gelden en gebruiken de VVE-methodiek Piramide als basis. Waar mogelijk wordt steeds met groep 1 en 2 afgestemd om een doorgaande lijn in thema's creëren. Waar wij afwijken van een Piramidethema, bieden wij het thema wel altijd volgens de principes van Piramide aan. De methode Piramide is terug te vinden in onze peuterspeelzaal. De doelgroepkinderen

De uitkomsten van de observaties die wij doen op basis van het OVM bepalen voor een groot gedeelte welke keuzes wij maken bij de concrete invulling van het thema (opbrengstgericht werken). Een aantal voorbeelden maakt dit duidelijk:

- blijkt er in een groep uit de observaties dat er een groepje kinderen is dat al voorloopt in de ontwikkeling en dus extra uitdagingen nodig heeft, dan kiezen we bewust en beredeneerd voor activiteiten en materialen die deze uitdagingen bieden;
- is er sprake van een flinke instroom van jonge kinderen in een groep, dan bieden wij extra activiteiten en materialen die specifiek passend zijn bij het extra jonge kind.

De thema's werken wij uit in een themaplan. In dit themaplan is zichtbaar aan welke doelen er tijdens het thema wordt gewerkt, welke activiteiten we aanbieden en hoe wij de speelleeromgeving zo rijk mogelijk proberen in te richten rondom het thema. Ook wordt duidelijk in het themaplan welke kinderen extra ondersteuning of juist extra uitdaging nodig hebben en hoe wij dit dan tijdens het thema aanbieden. Gedurende het thema controleren wij regelmatig of we nog op de goede weg zitten met het thema of dat er bijgestuurd moet worden.

Na afloop van het thema nemen we ruimschoots de tijd om het thema te evalueren op vragen zoals: hebben we bereikt wat we wilden bereiken met het thema (waarom wel/niet), welke kinderen waren opvallend en waarom, waar en voor wie moeten we tijdens het volgende thema extra aandacht hebben?

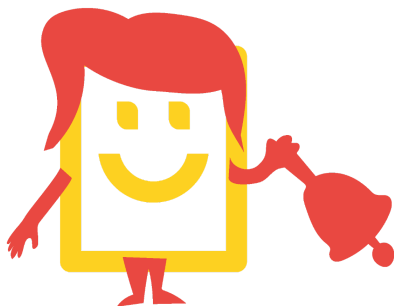
3.5 Zorg en kindvolgsysteem

Onze peuterspeelzaal werkt nauw samen met basisschool 'Fatima'. In overleg met de groepen 1-2 werkt de peuterspeelzaal met thema's, waarbij de methode 'Piramide' als bronnen-/ ideeënboek wordt gebruikt en worden de peuters op ontwikkelingsgebieden gevolgd met behulp van het OntwikkelVolgModel (OVM).

Handleidingen en materialen zijn op de peuterspeelzaal aanwezig en worden gebruikt.

In dit onderdeel van het beleidsplan wordt de zorg op de peuterspeelzaal beschreven. De zorg is er om te waarborgen dat **alle** peuters op didactisch en pedagogisch gebied de aandacht en de zorg krijgen die zij verdienen.

De peuterspeelzaal wil zoveel mogelijk tegemoet komen aan de ontwikkelingsbehoefte van elke kind. Dit betekent dat we de kinderen observeren en in moeten kunnen spelen op de, zowel didactische als pedagogische, hulpvragen van onze peuters. Dit doen wij door te werken met OVM. De pedagogisch medewerkers hebben hiervoor de cursus gevolgd.

Observaties:

- 3 maanden na binnenkomst
- vervolgens 2 keer per jaar volgens OVM.
- Dagelijks aan de hand korte observatielijst van OVM.

We gebruiken de data van de observaties om op kind-, groeps en op locatieniveau aanpassingen te maken in het aanbod. Er wordt niet voor ieder kind een apart plan gemaakt (tenzij nodig), maar er wordt gezocht naar clusters van peuters om het aanbod op hen af te stemmen. Het gaat hier om doelgericht en opbrengstgericht werken.

Ontwikkelvolgmodel volgens Memelink (OVM)

Op dertien ontwikkelingsgebieden wordt de ontwikkeling van een peuter digitaal vastgelegd:

- 1.1 zelfbeleving
- 1.2 zelfstandigheid
- 1.5 relatie met kind
- 1.6 relatie met kinderen
- 2.1 spelontwikkeling
- 2.4 motivatie

- 2.5 taakgericht gedrag
- 3.1 grote motoriek
- 3.2 fijne motoriek
- 5.1 spraakontwikkeling (articulatie)
- 5.3 taalinhoud (woordenschat, semantiek, taalbegrip)
- 5.4 taalgebruik
- 8.1 gecijferdheid (tellen en ordenen)

Bij het werken met OVM is de pedagogisch medewerkster een heel belangrijke schakel. Zij is de eerst verantwoordelijke als het gaat om het signaleren van vragen of zorgen over het welbevinden van een peuter en/of de groep, of het niveau van hun functioneren.

Om dit goed uit te kunnen voeren, verwachten wij van onze pedagogisch medewerkers dat zij:

- zorg dragen voor een prettige sfeer, waarin aandacht is voor de individuele peuter en elke peuter zich geaccepteerd voelt,
- rekening houden met verschillen tussen het ontwikkelingsniveau van de peuters,
- inhoudelijke kennis hebben van de gebruikte methode,
- kennis hebben van de ontwikkelingslijnen.

Deze kennis kan worden verkregen door het lezen van vakliteratuur, het volgen van na- en bijscholing en er kan ter versterking van het handelen een beroep gedaan worden op collega's, de intern begeleider of externe hulp. Deze kennis en vaardigheden dragen bij tot een professionele houding die van iedere pedagogisch medewerkster verwacht mag worden.

Niet alleen de pedagogisch medewerkers, maar ook de ouders/ verzorgers hebben een grote rol in de zorg rondom hun kind. Zij kennen hun kind immers het beste. Mochten er zorgen zijn omtrent hun zoon/ dochter, dan worden ouders/ verzorgers in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij het proces. Hun rol is voor ons een heel belangrijke. Wij hechten er dan ook aan de communicatie met ouders op gelijkwaardig niveau, transparant en helder te voeren. Bij elke actie vindt er afstemming met hen plaats.

In de groep werkt de pedagogisch medewerkster met een heterogene groep. Ondanks de verschillen tussen de peuters wordt begonnen met eenzelfde startsituatie, maar de pedagogisch medewerkster moet hierbij wel variëren. Een driejarige peuter kan en weet nu eenmaal meer dan een tweejarige. De ene peuter kan bijvoorbeeld voor een moeilijker probleem gesteld worden dan de ander. Ook kunnen de peuters gebruiken maken van verschillend materiaal om tot een oplossing te komen. Er kan hierbij ook gebruik gemaakt worden van speel-werkmateriaal van groep 1. Verder vindt differentiatie plaats door de intensiteit van de begeleiding.

Wanneer wij het idee hebben dat er bij een peuter op één of meerdere ontwikkelingsgebieden iets aan de hand is, waar wij ons zorgen over maken of waarover we twijfelen, bespreken we dit eerst onderling. We observeren dit kind extra en leggen dit schriftelijk vast. Hierna bespreken we het met de ouders/ verzorgers en overleggen hoe we hiermee omgaan. Een verslag van dit gesprek wordt aan het dossier van het kind toegevoegd. De ouders/ verzorgers kunnen hulp inschakelen bij het consultatiebureau, dat een deskundige heeft. Ook kunnen wij een beroep doen op de intern begeleider en de schoolmaatschappelijk werkster van de Fatimaschool. Aan de peuterspeelzaal is nu ook een VSMW'er verbonden.

Wij leggen geen contacten met externen of geven informatie zonder de ouders/ verzorgers hiervan op de hoogte te stellen.

3.6 Kwaliteitszorg

Voor de bepaling van de kwaliteit van ons handelen gebruiken we de volgende instrumenten en documenten:

- toetsgegevens van het kindvolgsysteem;
- inspectierapporten;
- eigen evaluatie, die we jaarlijks houden.

De kwaliteit van het handelen op de peuterspeelzaal wordt op de volgende manieren bewaakt:

- peuteroverlegmomenten / intervisie (8x per jaar): hierin worden zowel onderwijsinhoudelijke als organisatorische zaken besproken;
- observaties, waarvan de weerslag wordt vastgelegd in het kindvolgsysteem;
- regelmatig contact met ouders, zowel gepland als spontaan;
- functioneringsgesprekken, POP-gesprekken, voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken;
- groepsconsultaties.

We willen de kwaliteit van ons onderwijs en onze zorg steeds verbeteren. Dit doen wij door consultaties en een gericht nascholingsbeleid.

De uitkomsten vanuit het inspectiebezoek en onze eigen evaluaties worden opgenomen in ons meerjarenbeleidsplan. De directie van de Fatimaschool stelt ieder jaar het pedagogisch beleidsplan bij in overleg met de pedagogisch medewerkers. Het wordt vervolgens besproken in de OR.

3.7 Dossiervorming en kindgegevens

Van elke peuter wordt een dossier bijgehouden. Hierin zijn de volgende onderdelen terug te vinden:

- kindgegevens (inschrijfformulier)
- verslagen van besprekingen (in OVM)
- verslagen van gesprekken (in OVM)
- medicijnformulier (indien nodig)
- verslagen van logopedie, cesartherapie, VSMW (indien nodig)

Na het verlaten van de peuterspeelzaal gaat het dossier mee naar groep 1 of wordt het dossier nog vijf jaar bewaard. Daarna wordt het dossier vernietigd. Het overdrachtsdocument Rotterdam zetten we in. Ouders geven via dit document aan of het dossier overgedragen mag worden.

Er vindt ook met de BSO een warme overdracht (over de ontwikkeling van het kind) plaats met toestemming van ouders. Hiervoor gebruiken wij ook het Rotterdamse overdrachtsdocument.

In principe kan elke ouder een gesprek aanvragen, waarin het dossier ingezien kan worden en informatie uitgewisseld wordt over de ontwikkeling het welbevinden van hun zoon/ dochter.

In het geval dat het kind niet bij beide ouders woont, wordt in principe informatie verstrekt aan de ouder/ verzorger of instantie die de voogdij heeft en waarbij het kind woont.

De biologische ouder bij wie het kind niet woont, kan de peuterspeelzaal ook verzoeken een gesprek te hebben over zijn/ haar kind. Bedoelde ouder heeft geen recht op inzage in het leerlingendossier, dan na schriftelijke toestemming van de ouder die de voogdij heeft. Van gescheiden ouders wordt verwacht dat zij zelf de informatie onderling uitwisselen. Bij co-ouderschap bepalen de ouders onderling wie het aanspreekpunt is voor de peuterspeelzaal. Zij zorgen zelf voor onderlinge uitwisseling van gegevens.

De peuterspeelzaal waakt ervoor partij te worden in een eventueel echtscheidingsconflict en houdt zich aan de uitspraken van de rechter.